

Vår världsbild och andras

Om konsten – och svårigheten – att
se Den Andra

Föredrag av Örjan Appelqvist
inför kursen "Hållbar utveckling –
värderingar, världsbilder och
visioner"

vid Cemus, Uppsala universitet den
20 januari 2016

Vår världsbild och andras

- **Värderingar**
- **Världsbilder**
- **Visioner**

Vad kan vi veta?

- **Om värdet av teoretisk pluralism och motbilder**

Vad kan vi veta

- Strutmetoden eller tvärbelysning?

Flyktingfrågan i tvärbelysning

- Liberalernas synsätt?
- Realisternas?
- Den strukturella synen
- Ett feministiskt Underifrånperspektiv?

Liberala argument i flyktingfrågan

- det humanitära argumentet: Vi , relativt välmående länder har en moralisk skyldighet att bistå människor i nöd
- -sedan det ekonomiskt optimistiska: detta är människor som kommer att bidra till vårt välstånd
- och det allmänt filosofiska: en värld med öppna gränser är ett ideal att sträva efter

Realistiska argument i flyktingfrågan

- det här är människor med en annan kultur än vår, de skapa laglösa ghetton
- det kan finnas terrorister som gömmer sig i strömmen
- vi kan inte ta ansvar för all världens problem, vi har nog med våra
- okontrollerad invandring leder bara till mer svartjobb och arbetslösa

Strukturella argument i flyktingfrågan

- skilj mellan symptom (flyktingströmmar, illegal invandring) och orsaker (krig, kolonialistiska handelsmönster)
- attackera orsakerna (USA/CIAs och Saudiarabiens stöd åt terroristerna) genom att strypa finansieringen, vapenleveranserna + skapa förhandlingslösning
- Ta itu med symptomen konkret:
- invandringen/flyktingmottagningen bör vara kontrollerad och garantera lika sociala rättigheter
- hur många som kan tas emot/integreras? Beror på det ekonomiska läget, större antal om full sysselsättning.
- Flyktingarna inte problemet – det är arbetslösheten.

Feministiska argument i flyktingfrågan

- behovet att skydda de särskilt utsatta, kvinnorna och barnen
- behovet att hävda det bräckliga skydd som kvinnor uppnått i våra länder mot att undermineras av kvinnoförakt i muslimsk skepnad

Vad kan vi veta

- Strutmetoden: först teorigymnastik sedan de riktiga debatterna
- En avsmalnande nyfikenhet

Vad kan vi veta

- Tvärbelysningen som metod:
- Realism/Liberalism: från höger och vänster
- Strukturalism(marxism)/Reflektivism(Genuste orier) : uppifrån och underifrån

Vad kan vi veta

- Tvärbelysningens strävan:
- Respektfullhet
- Inga karikatyrer
- Inga synteser
- Hur djup/ hur bred är förklaringen?
- Hur viktig?

Hållbar utveckling – och ohållbar

Optimist?

en förnuftig värld?

- en värld där en femtedel idag lägger beslag på fyra femtedelar av jordens resurser och fyra femtedelar får dela på den återstående femtedelen
- Också inom ”vår” femtedel är klyftorna avgrundsdjupa. Klyftor som gäller levnadsvillkor, medial synlighet och politisk makt
- I augusti hade årets förnybara resurser förbrukats

Hållbarhet:

vilken hållbarhet är det vi tänker på?

Vilken hållbarhet är det vi tänker på?

- Klimatfrågorna?
- Fördelningsfrågorna?
- Demokratiproblemen?

Utvecklingens innehåll:
vad vill ni ska utvecklas?

Tidshorisonterna

- Klimatförändringarna?
- Ekonomins funktionssätt och risken för finanskrascher?
- Den pågående skogsbranden: de regionala krigen?

Våra världsbilder och andras

Våra världsbilder och andras

- Vår? Vilka "vi"?
- Den andra?

Vi och dom:

- Avgränsa, skapa identitet
- kontrollera

Vår världsbild – den vi lever i

- **Allmänliberal**
- **teknikoptimistisk**
- **Sverige tillhör den rikaste femtedelen av världens länder**

Tre andra världsbilder:

- Kina
- Sydamerika
- Ryssland

Kina

Mittens rike

Sydamerika:

- ursprungsbefolkningens Pacha Mama

Ryssland:

- den balanserande motvikten

Efter 1989: det amerikanska
övermodets tid

Efter 1989: det amerikanska
övermodets tid

”Vår” världsbild accepteras inte –
en multipolär värld

Efter 1989: det amerikanska övermodets tid

**”Vår” världsbild accepteras inte – en
multipolär värld**

Dialogens nödvändighet för hållbar utveckling

Dialogens två villkor

- Att lyssna
- Att ta hänsyn

Gör vi det idag?

JE SUIS
CHARLIE



11/01/2015 16:37

Om risken med ett övervakningssamhälle:

-
- *Ett folk som är berett att offra en smula frihet för att få en smula trygghet förtjänar varken det ena eller det andra och kommer till slut att förlora bådadera.*
- *Benjamin Franklin*

Några ekonomifrågor att fundera över:

- varför är det dåliga med höjda löner men bra med höjda aktierkurser?
- Varför är statens skulder ett problem men inte bankernas?
- Vem ska betala finanskriserna: de skyldiga eller de drabbade?